

Okul Öncesi Öğrenim Gören Öğrenci Velilerinin Beden Eğitimi ve Oyun
Dersine Yönelik Düşüncelerini Keşfetmek

Bekir Barış CİHAN , Hatice Kübra TEKÇE

DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1086931>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

Yozgat Bozok Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi
Yozgat/Türkiye

Öz

Oyun bireyin sosyal, fiziksel, duyuşsal ve zihinsel becerilerini geliştirmekte büyük önem arz etmektedir. Çocuk oyun ile birlikte çevreye uyum sağlayabilmek için, gerekli doğa mücadelesini yarışma ruhu içerisinde gerçekleştirir. Beden eğitimi; jimnastik, oyun, spor gibi bütün fiziksel faaliyetleri içerisinde bulunduran genel bir kavram olup, ebeveynlerin derse olan tutumları önemlidir. Okul öncesi velilerinin beden eğitimi spor ve oyun dersine karşı tutumlarının incelenmesini amaçlayan çalışmamızda verilerin analizinde “fenomonolojik ve içerik analiz” yöntemlerinden yararlanılmıştır. Beden eğitimi ve oyun kavramları, ders saatlerinin artırılması, sosyal, duygusal, fiziksel ve bilişsel yönden temalara ayrılmıştır. Okul öncesi yaş grubunun özellikleri dikkate alındığında, özel öğretim yöntemleri de dikkate alınarak gerekli eğitim programı düzenlenmelerinin yapılması ve okulöncesi tüm eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersi zorunlu olarak sunulması gerektiği, bu programın alanında uzman olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Okul Öncesi, Oyun, Beden Eğitimi, Fenomoloji

Sorumlu Yazar: Bekir
Barış CİHAN
bekirbaris_cihan@hotmail.com

**Exploring Preschool Students' Parents' Opinions on
Physical Education and Game Lesson**

Abstract

The game is of great importance in improving the social, physical, emotional and mental skills of the individual. In order to adapt to the environment with the game, it performs the necessary nature struggle in the spirit of competition. Physical education; It is a general concept that includes all physical activities such as gymnastics, games, sports, and the attitudes of parents to the lesson are important. In our study, which aims to examine the attitudes of pre-school parents towards physical education, sports and game lessons, "phenomenological analysis and content analysis" methods were used in the analysis of the data. Physical education and game concepts are divided into themes such as increasing class hours, social, emotional, physical and cognitive aspects. Considering the characteristics of the re school age group, making the necessary training program arrangements taking into account the special teaching methods and physical education and game lessons should be compulsory in all preschool education institutions, It is thought that it will be beneficial if this program is implemented by physical education teachers who are experts in their field.

Key words: Preschool, Game, Physical Education, Phenomenology

Yayın Bilgisi
Gönderi Tarihi:
02.03.2022

Kabul Tarihi:
19.03.2022

Online Yayın Tarihi:
28.03.2022

Giriş

Okul öncesi çocukluk gelişim ve temel motorik becerilerinin kazanılmasında hem kritik dönemleri ile hem de etki ve nitelik açısından en özel evredir. Bu dönemde temel beslenme, sevilme ihtiyaçlarının arasında hareket ve oyun ihtiyaçları da vardır. Hareket becerisi gelişmeyi etkilerken büyümeyi de etkileyen önemli etkidir (Tepeli, 2010). 4-6 yaş arası çocuğun anlama algılama, hızlı öğrenme kapasitesi oyun aracılığı ile gerçekleşmektedir. Bu dönemin başından itibaren genel koordinasyon ve ince motor becerileri gelişmektedir (Günsel, 2004).

Oyun sadece çocuğun psikososyal, psikomotor, duyuşsal ve zihinsel becerilerini geliştirmekle kalmaz ayrıca çocuğun fizyolojik gelişiminde destekler. Çocuk oyun ile birlikte çevreye uyum sağlayabilmek için, gerekli doğa mücadelesini yarışma ruhu içerisinde gerçekleştirir. Oyun içerisinde vermiş olduğu mücadele ile solunum, dolaşım sindirim sistemine pozitif etki etmekte, aynı zamanda iç salgı bezlerinden daha fazla salgılama yaparak gelişimine katkı sağlamaktadır (Hazar, 1997). Oyun yoluyla öğrenme, çocuğun ileriki öğrenmelerini kolaylaştırarak hayata dair motivasyonunun artmasına neden olur. Çocukların duyuları ne kadar çok uyarılırsa, öğrenme birikim, deneyimleri o derecede çoğalır ve zenginleşir (Çalımyer ve Çamlıyer, 2001). Bu dönemde çocuğun öğretici oyun çeşitleriyle ve daha fazla bedensel eğitiminin temelleri göz önünde bulundurularak sportif beceri öğreniminin eğitimi ve öğretimi sağlanmalıdır (Koç ve Çobanoğlu, 1994). Oyun kavramının temelinde hareket becerilerinin kazanılması vardır. İnsan yaşamının daha sağlıklı ve nitelikli şekilde sürdürebilmek için hareket etmeye ihtiyaç duyar (Koç ve Tekin, 2011). Çocukların sosyal yaşamları düşünüldüğünde beden eğitimi ve spor kavramının öneminden söz edilebilir. Beden eğitimi; jimnastik, oyun, spor gibi bütün fiziksel faaliyetleri bünyesinde bulunduran genel bir kavram olup “Bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığıyla eğitim” olarak tanımlanabilir (Larson, 1970).

Çocuklar, okul öncesi ve ilkokul döneminde beden eğitimi ve oyun dersi ile karşılaşmaktadır. Bu dönemde çıkan hareketlerin ilkel hareketler döneminin uzantısı sayılmaktadır. Temel hareketler döneminde çocuklar, hareketlerin temel özelliklerini yerine getirirler. Motor gelişim bu dönemde çok yoğun gerçekleşir. Çocuk bu dönemde hareket etme potansiyelini keşif eder. Gallahue (1975) temel hareketler döneminin temel becerilerini koşma, atlama, zıplama, yuvarlama, sekme, yakalama, tutma el ya da ayakla topa vurma becerilerini kapsadığı belirtmektedir. Bu dönemde gelişim düzeyi dikkate alınarak oynatılan oyunlar psikomotor gelişime olumlu katkıda bulunur (Topkaya, 2004).

Tutum terimine baktığımızda, Latince kaynağı ‘harekete hazır’ manasına gelmektedir (Arkoç, 2001). Tutum, psikolojik sürecin herhangi bir değer yargısıyla buluşmuş bir nesne veya vaziyetle ilişkili olarak kişinin olumlu, olumsuz duygusal tepki göstereceğini belirleyen devamlılığıyla hazır olma durumudur (Sherif, 1996). Tutumların davranışların ardındaki belirleyici kuvvetlerden olduğu

bilinmektedir. Tutumların incelenmesi, davranışların oluşmasından öncesi belirlenerek ve birey davranışları tutumları kontrol edilebilecek (İnceoğlu, 1993). Derslere karşı oluşturulmuş tutumlar öğrencinin dersi sevmesini, derste devamlı olmasını veya derste başarılı olmasını etkileyebilir (Güllü ve ark., 2016). Spora karşı pozitif tutuma sahip bireyler küçük yaştan itibaren negatif ortamlardan uzak olma, günlük yaşamlarında fiziksel aktivite yapmak, sosyalleşme gibi kazanımlar elde ederler (Koçak, 2014). Ebeveynlerin öğrenim ve gelir düzeyleri ile ailede sporcu olma durumunun çocukların erken yıllardan itibaren spora yönelmesinde etkili olduğu, bilhassa ailenin spora ilgisi olduğu sürece çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu etkilediği belirlenmiştir (Kotan ve Yaman, 2009).

Sonuç olarak, yapılan bu çalışma ile okul öncesi spor ve oyun kavramlarının insan hayatında önemli bir yer aldığı, okul öncesi spor oyunları ile ilgili çalışma sayısı az olduğu için alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmada modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analiz süreci ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel araştırma, araştırıldığı problemin sorgulanmasına, yorumlanmasına ve problemin doğal ortamdaki biçiminin mana arama çabası dahilinde olan bir yöntemdir (Klenke, 2016). Araştırma deseninde gömülü teori kullanılmıştır. Gömülü teori, araştırma esnasında verilerin sistematik bir şekilde toplanarak analiz edilerek yeni bir teori elde edilmesidir (Strauss ve Corbin, 1998).

Çalışma Grubu

Bu araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tesadüfi örneklemede, evrendeki öğelerin her birinin örnekleme içinde yer alması için eşit bir ihtimal vardır (Kerlinger ve Lee, 1999). Bu yöntemin kullanılabilmesi için ele alınan problemlerle ilgili bilgilerin evrene göre homojen olması gerekir. Basit tesadüfi örneklemede öncelikle evrenin tüm öğelerini içeren bir örnekleme çerçevesi yapılmalıdır (Mertens, 2014). Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına devam eden çocukların 15 velisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın verileri Word çıktısı ile öğrencilerin eğitim dosyalarına konularak evlerine gönderilmesi sağlanmıştır. Pandemi sürecinde sosyal mesafeyi koruyabilmek adına bu yöntem tercih edilmiştir. Görüşmede, alan-yazın incelemesi ve uzman görüşleri dikkate alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 8 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Hazırlanan sorular uzman görüşüne sunulmuş ve görüşme formuna son şekli verilmiştir. Verilerin tamamı, 2021-2022 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde öğrenim gören öğrencilerin velilerinden form gönderilerek alınmıştır. Görüşmecilerin istedikleri esneklikte cevap vermelerine olanak sağlanmıştır.

Araştırma soruları aşağıdaki gibidir;

1. Sizce beden eğitimi ve oyun ne demek?
2. Beden eğitimi ve oyun dersi sosyal açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?
3. Beden eğitimi ve oyun dersi duygusal açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?
4. Beden eğitimi ve oyun dersi bilişsel açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?
5. Siz milli eğitim bakanı veya okul müdürü olsaydınız beden eğitimi ve oyun dersi için neler yapardınız?
6. Beden eğitimi ve oyun ders saatinin artırılması ne katkı sağlar?
7. Beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumlarınız nedir?
8. Tüm okul öncesi eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersinin zorunlu olması ve ne gibi katkılar sağlar?

Verilerin Çözümlemesi Yorumlanması

Verilerin analizinde “fenomonolojik ve içerik analiz” yöntemlerinden yararlanılmıştır. (Rose, Beeby ve Parker, 1995) İnsanların belirli bir fenomen veya kavramla ilgili anlayışlarını, duygularını, bakış açıları ve algılarını ifade etmelerini sağlayan ve bu fenomeni nasıl deneyimlediklerini tanımlamak için kullanılan nitel bir araştırma yöntemi şeklinde tanımlamıştır. Bu araştırma deseninde, bireyin kendine özgü algısının ve yaşantısının yansıttığı farkında olunan ancak ayrıntılı bilgiye sahip olunmayan olgulara odaklanılır (Creswell, 2015). Olgular ortaya çıktığı ve yaşandığı şekilde gözlemlenir ve yansıtılır (Smith ve Eatough, 2006). Fenomenoloji çalışmaları bulunan alanda uzman görüşleri ile mevcut araştırmanın bütününe ilişkin bilgiler verilmiş araştırmanın bir bütün olarak tutarlı bir yapı arz ettiği belirlenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumlarının ilişkin görüşleri temalar halinde verilmiştir. Daha sonra belirlenen kategoriler çerçevesinde katılımcıların ifadelerinden alıntılara yer verilerek değerlendirilmiştir.

Sizce beden eğitimi ve oyun ne demek?

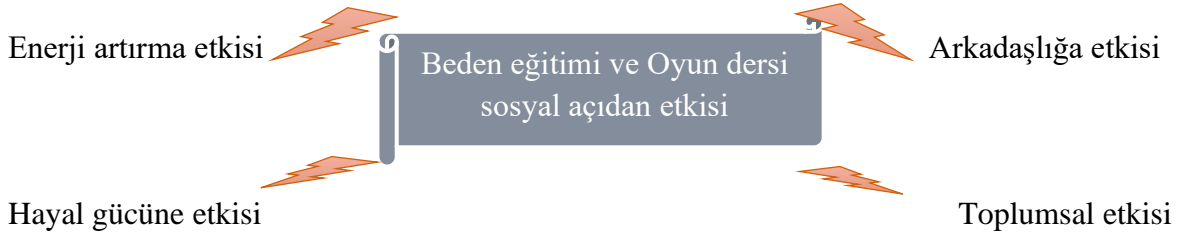

Şekil 1. Beden eğitimi ve oyun dersi

V1 “Hem fiziki etkinliği yerine getirme ve hem vücudun enerjisini atmak ve temel hareket becerisini kazanır.” **V2** “Zihinsel ve bedensen ruhsal gelişim.” **V3** “Beden eğitimi vücudumuzu güçlü tutmak, sağlamlığımızı korumak amacıyla yaptığımız sporlar. Oyun eğlenmek amacıyla, çocuğun kendi kendine öğrenmesini sağlayan etkinlikler diye düşünüyorum.” **V4** “Beden vücudun esnek olması gelişimine katkıdır.” **V5** “Çocukların oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile hayatları boyunca kullanacakları hareketlerin tümüdür.” **V6** “Beden eğitimi fiziksel gelişimi destekleyen bir faaliyettir. Oyun ise hem zihinsel bedensel hem de ruhsal gelişime destek olan bir faaliyettir.” **V7** “Bedenin daha atletik olmasını sağlayan etkinliktir.” **V8** “Beden eğitimi bedeninin rahatlamasıdır. Oyun ise ruhsal gelişimdir.” **V9** “Bedene eğitimi; vücudun gelişimi ve sağlık açısından önemlidir. Bence özellikle gelişim çağındaki çocuklar için. Oyun ise çocukların beyin gelişimi için önemli çocukların beyin gelişimi için önemli çocukları eğlendiren ve eğlendirirken öğreten bir faaliyettir.” **V10** “Oyun çocukların hareket ihtiyacını karşılayan. Beden eğitimi, insanın beden bir metodudur. Oyun çocuğu tanımada tahlile yönelik bir daldır. Bireyin fiziksel aktiviteler aracılığıyla psikomotor, bilişsel ve toplumsal alanda gelişimine katkı sağlar.” **V11** “Çocukların bedensel ve zihinsel gelişimini etkileyen bir derstir. Oyunlarla bu derse eğlence ve fiziksel vücut gelişimine katkı sağlar.” **V12** “Çocuklarımın beden ve fiziksel gelişimini sağlar. İleriki yaşlara yönelik vücut dilleri daha rahat ve alguları daha kuvvetli olmasın için.” **V13** “Beden eğitimi fiziksel olarak gelişimine yardımcı olacak hareketlerdir.” **V14** “Beden eğitimi deyince aklıma hareket ve spor geliyor ve oyun ile birleştirilirse hareket ihtiyacını karşılar.” **V15** “Beden eğitimi, oyunun teorik halidir. Yani hangi kas, hangi oyun ile çalışır. Oyun eğlence amaçlıdır. Beden eğitimi düşünmeyi de gerektirir.”

Katılımcıların ifadelerine incelendiğinde; beden eğitimi dersinin fiziksel ve zihinsel, bilişsel olarak öğrencilerin gelişimlerini sağlayacağını belirtmişlerdir. Hareketler yoluyla vücut yapılarının fiziksel ihtiyacının karşılandığı söylenmiştir.

Beden eğitimi ve oyun dersi sosyal açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?

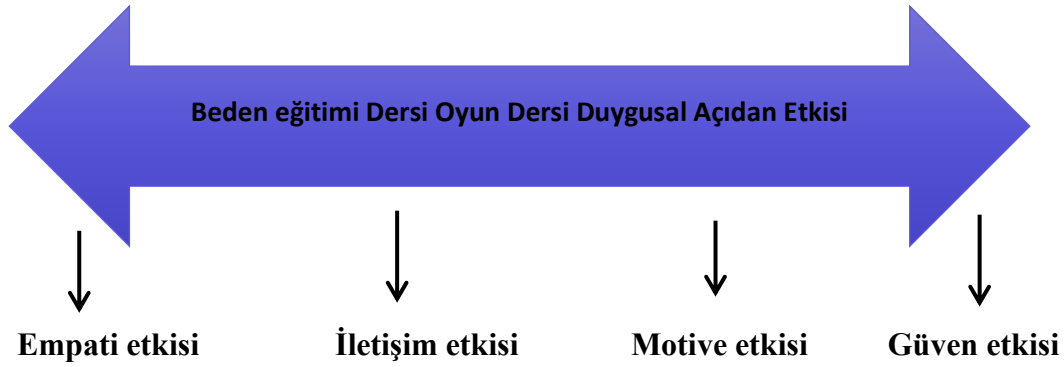

Şekil 2. Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Sosyal Açından Etkisi

Şekil 2'ye göre okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin sosyal açısının çocuklar üzerindeki etkisi ile görüşleri araştırmacılar tarafından dört farklı temaya ayrılmıştır. Bunlara ilişkin okul öncesi velilerinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

- V1** “Hareketsiz yaşam tarzını oyunla ve beden eğitimi ile atmasını sağlar iyi yönde etkiler.”
V2 “Olumlu yönde etkiler. Yeni arkadaşlıklar oluşur.” **V3** “Kendisine olan güvenini artırır. Arkadaşlarına ve oyun kurallarına saygı göstermeyi öğrenir.” **V4** “Arkadaşlarıyla zaman geçirmede, kaynaşmaya yardımcı olur.” **V5** “Beden eğitimi ve oyun dersi alan çocuk toplumda farklılığını gösterecektir.” **V6** “Arkadaşlarıyla paylaşmayı öğrenir.” **V7** “Çok olumlu ve zinde kalmasını sağlıyor.” **V8** “Tabi ki çok iyi etkiler. Çocuklar hareketleriyle enerji atarak daha zihinleri açık olur.”
V9 “Sosyal açıdan olumlu etkiler. Hem beyin gelişimi hem de büyük kas gelişimi için önemlidir.”
V10 “Çocuğun, toplum kurallarına uygun olarak yaşamasına katkı sağlar. Beden eğitimi, Çocuğun beden ve ruh sağlığının gelişimine katkı sağlar. Oyun çocuğun hayal gücünü geliştirir dil gelişimini sağlar.” **V11** “Güzel vakit geçirmek beden dersine çocuklarımıza vücut oyunlarını sevdirebilir. Sosyal açıdan spora daha yatkın bir birey olarak yetiştirirler. Sosyal yaşamla spora önem ve zaman ayırırlar.”
V12 “Çocuklarımızın hareketsiz alanlardan bir nebze olsa uzaklaştırmalıyız. Büyüme ve gelişimlerini daha rahatlayabilecek alanlara yönlendirmeliyiz.” **V13** “Arkadaşları ile uyumlu oynaması açısından etkiler. Girişken olma özelliği kazandırır.” **V14** “Olumlu etkiler insanlarla iletişimi güçlendirir davranışları gelişmesinde yardımcı olur.” **V15** “Eğlenerek öğrenmeyi, kaslarını geliştirip çalıştırmasını sağlar.”

Okul velilerin ifadelerinde de görüldüğü gibi beden eğitimi dersinde çocukların sosyal açıdan etkisi konusunda çocukların gelişim özelliklerinden önemli rolü olduğunu belirtmektedirler.

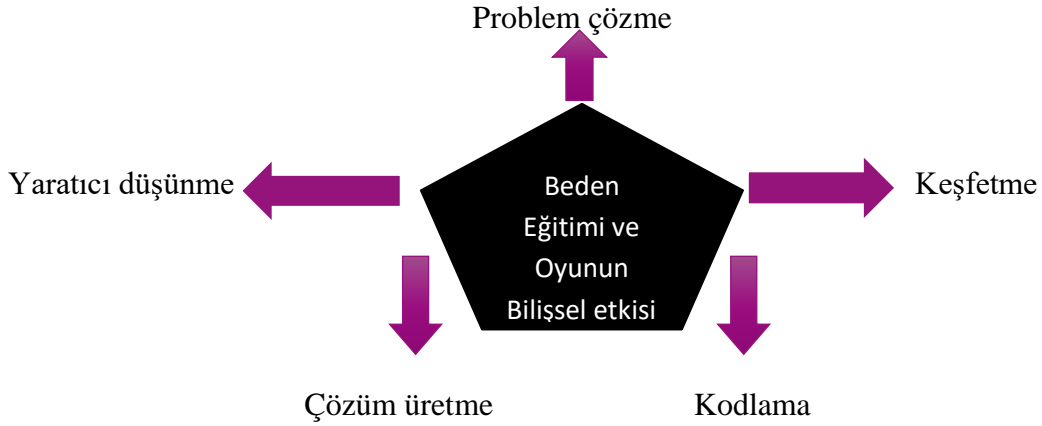
Beden eğitimi ve oyun dersi duygusal açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?**Şekil 3.** Beden eğitimi ve oyun dersi duygusal açıdan etkisi

Okul öncesi öğrenim gören öğrenci velilerinin ilkokulda beden eğitimi dersinin çocukların duygusal açıdan etkisine ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından dört temaya ayrılmıştır. Bunlara ilişkin okul velilerinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

V1 “Beden ve ruhen enerjisini atar daha iyi yönde etki eder. **V2** “Olumlu yönde etki eder ruhen mutlu oluyor”. **V3** “Empati yapma gücünü etkiler hoşgörü ve iş birliği yapma olanağı kazandırır.” **V4** “içine kapanık olan çocukları açar.” **V5** “Kuvvet, çabukluk, dayanıklılık, denge, yön bulma gibi bedensel özelliklerin farkına varır.” **V6** “Kendisini daha iyi hissetmesini sağlar.” **V7** “Çok seviyor arkadaşları arasında olumlu yönde sevgi bağı oluşturuyor duygusal bağlarının kuvvetlenmesini sağlıyor, kendi duygularını ifade etme özellikleri kazanıyor.” **V8** “Her zıpladığında güler. Daha nasıl etkileyebilir. Hareketli olmak ona kendini iyi hissettiriyor.” **V9** “Rahatlatici ve motive edici vücudunu ve beynini rahatlatır.” **V10** “Duygusal ve toplumsal gelişim birbiriyle karşılıklı iletişim halindedir. Her beden eğitimi etkinliği toplumsal bir deneyimdir. Ve çoğunlukla duyguları geliştirir bu etkinlik sayesinde çocuk, duygularını ifade etme olanağı bulur. Oyundaki yeteneklerini farkına varan sorunlarını kendisi çözen ve duyum sağlayan, çocukların güvenini artıran kıskançlıklarının ve üzüntülerinin farkına varır.” **V11** “Bazen yapamayabilirler ve o zaman duygusal olarak kaybetme duyguları oluşur. Bazen kazanırlar ve mutlu olurlar bu sayede kaybetmekte kazanmakta normal bir şey olduğunu anlamalarını sağlarlar.” **V12** “Alilere daha büyük rol düşmekte çocuğumuz duygusal açıdan daha rahat bir ortamda ve merhametli evin içinde büyümesi gerekli duygusal duygusu ortaya çıkar.” **V13** “Kendine güvenini kazandırır ve başarıya gücünü ortaya koymuş olur.” **V14** “Olumlu etkiler ruhsal ve psikolojik açıdan çünkü seviyor hareket etmeyi oynamayı.” **V15** “Pozitif etkisi olur tabi ki, arkadaşları ile kaynaşmasında sağlar.”

Beden eğitimi ve oyun dersi bilişsel açıdan çocuğunuzu nasıl etkiler?

Okul velilerinin verdikleri cevaplar neticesinde okul öncesinde beden eğitimi dersinin çocukların bilişsel gelişim alanlarını etkilediği durumuna ilişkin görüşleri Şekil 4’de verilmiştir.

Şekil 4. Beden eğitimi ve oyun dersinin bilişsel etkisi

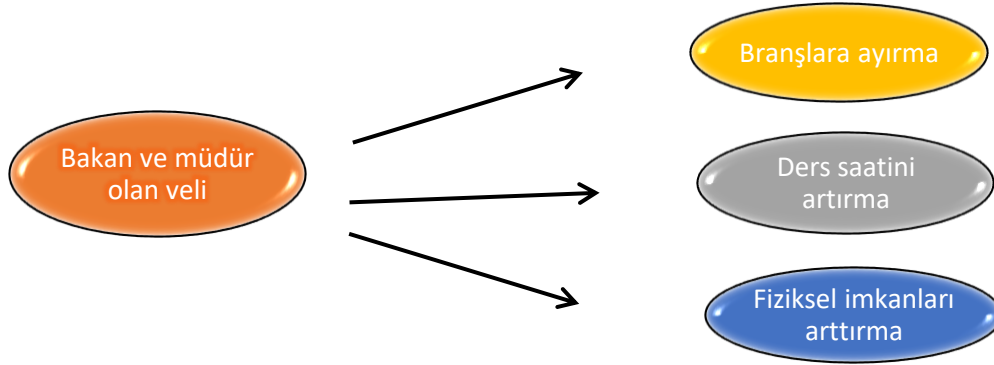
Okul öncesi velilerinin beden eğitimi dersinin çocukların bilişsel gelişim alanının nasıl etkilediği durumuna ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından problem çözme, yaratıcı düşünme, keşfetme, çözüm üretme ve kodlama olarak beş temaya ayrılmıştır. Bunlara ilişkin okul öncesi velilerinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

V1 “İyi yönlü etkiler.” **V2** “Olumlu yönde etkiler yeni hareketler yeni şeyler öğrendikçe kendi yapabileceklerini keşfediyor mutlu oluyor.” **V3** “Çevresini algılaması adlandırması açısından yararlı olabileceğini düşünüyorum.” **V4** “Aktif olmalarını sağlar.” **V5** “Problem çözme becerisini ve araştırmacı düşünmesini sağlar.” **V6** “Hızlı etkili anında düşünmesini sağlar, karşılaştığı problemlere karşı daha hızlı davranır çözüm yolu için.” **V7** “Aynı şekilde olumlu etkiliyor. Her zaman olması gerektiğini düşünüyorum.” **V8** “Çevreye karşı duyarlı olmasını sağlar.” **V9** “Algısını dikkatini geliştirir, konsantrasyonunu artırır.” **V10** “Oyun ile bilişsel gelişim doğrudan ilişkilidir; yaratıcı düşünme planlama, karar verme sorun çözme dikkat ve konsantrasyon oyun için gereklidir. Bunlar bilişsel gelişimin bir parçasıdır. Oyunda neden sonuç ilişkisini öğrenirler. Oyunun bilişsel gelişime faydaları; Soyun çözme becerisini geliştirir, farklı bakış açılarını keşfetmesine, empati becerisini geliştirir.” **V11** “Bilişsel olarak vücudumuz çalıştığı gibi zihnimiz de çalışacak çocuklarımızda bilinçaltlarına güzel olarak yerleşecek bir sporda kalacak ve ileride hep güzel hatırlamalarını sağlayacak.” **V12** “Algı, dikkat, gruplaşma ve paylaşma açısından etkiler.” **V13** “Çözüm üretmeyi geliştirir. Mantıklı olmayı öğrenir.” **V14** “Olumlu etkiler ileride ders başarısı nasıl olur bilmiyorum ama hareket etmeyi seven yerinde durmayan bir çocuk olarak sporun bir dalında başarılı olabileceğine inanıyorum.” **V15** “Öğrendiklerinde kalıcı etki sağlar. Oyun ile kodlayabilir.”

Okul öncesi velilerinin ifadelerinde de görüldüğü gibi öğrencinin aktivite içerisinde olması bilişsel olarak sporla ilgili düşüncelere girmesi zihinsel süreçten yararlanması bilişsel gelişim alanını olumlu etkilemektedir.

Siz milli eğitim bakanı veya okul müdürü olsaydınız beden eğitimi ve oyun dersi için neler yapardınız?

Okul öncesi velilerin verdikleri cevaplar neticesinde milli eğitim bakanı veya okul müdürü olduklarında beden eğitimi ve oyun dersine katıları ile ilgili düşüncelerine ilişkin görüşleri Şekil 5’te verilmiştir.

Şekil 5. Milli eğitim bakanı veya okul müdürü olsaydınız beden eğitimi ve oyun dersi için yapabilecekleri

Okul öncesi velilerin verdikleri cevaplar neticesinde milli eğitim bakanı veya okul müdürü olduklarında beden eğitimi ve oyun dersine katıları ile ilgili düşüncelerine ilişkin görüşleri üzerine araştırmacılar tarafından üç farklı temaya ayrılmıştır; branşlara ayırma, ders saatini arttırma, fiziksel imkânları arttırma olarak ayrılmıştır.

V1 “Ders saatlerini arttırır. Oyun alanında daha fazla etkinlik yapardım.” **V2** “Gerçekten önemli bir ders olduğuna bütün çocukları inandırmak için elimden geleni yapardım. Beden eğitimi dersinde çocukları serbest bırakmak değil gerçekten bir şeyler öğretmek.” **V3** “Çocukların daha aktif rol alabilecekleri oyunlar sunarak uyum sağlamalarını arttıracak hareketler ve oyunlar yaptırabilirdim.” **V4** “Jimnastik, karate, spor voleybol vb.” **V5** “Beden eğitimi ve oyun dersi için daha geniş olanaklar sağlardım.” **V6** “Spor salonlarını daha detaylı hazırlardım. Mesela: yüzme havuzu, okçuluk, ata binicilik gibi faaliyetlere daha çok önem verirdim. Oyun derken de zekâ oyunları mesela; satranç oyunları ve yarışmaları hazırlardım.” **V7** “Oyuna ve zekâyla yapılan her şeyde beden eğitiminin katkısı çok büyük. Daha çok yer verir ve eğlenceli bir oyun saati eklerdim.” **V8** “Kesinlikle 4 saat haftada. Onların öncelikle eğlenmelerini isterdim özgür olmalarını.” **V9** “Saatlerini daha çok uzatırdım. Eğlenir enerjilerimi atmalarını sağlardım ki dikkat ve alguları daha da artsın.” **V10** “Kızlara ayrı erkeklere ayrı futbol, hentbol, basketbol, koşu gibi farklı spor dallarını yapardım ve onlara küçük mutlu edecek hediyeler verirdim. Futbol, voleybol basketbol sahaları yapardım” **V11** “Daha çok fiziksel olarak katkı sağlardım hem fiziksel hem de zihinsel gelişim için

elimizden geleni yapmak isterim.” **V12** “Çocukların daha dikkatini çeken ve sağlıklı ortamlarda sınıf ayarladım.” **V13** “Sosyal aktivitede daha eğlenceli oyunlar bulurdum veya çocuklarla ürettirdim.” **V14** “Pandemi gibi bir dönemden geçtikten sonra galiba ders saatlerini arttırır ve her çocuğun yeteneğine göre spora yönlendirmesini sağladım.” **V15** “Takım Çalışması yapar, önce öğretir sonra takım olarak oynayıp birlikte organize olmalarını sağladım.”

Okul velilerinin ifadelerinde de görüldüğü gibi genel olarak beden eğitimi ve oyun dersi için milli eğitim bakanı veya okul müdürü olduklarında branşlara ayırma, ders saatleri artırma, ortamların fiziksel imkânlarını artırma ile ilgili görüşleri dile getirilmiştir.

Beden eğitimi ve oyun ders saatinin arttırılması ne katkı sağlar?

Okul öncesi velilerinin verdikleri cevaplar neticesinde beden eğitimi ve oyun dersinin saatinin arttırılması hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri Şekil 6’da verilmiştir.

Şekil 6. Beden eğitimi ve oyun ders saatinin arttırılmasındaki katkıları

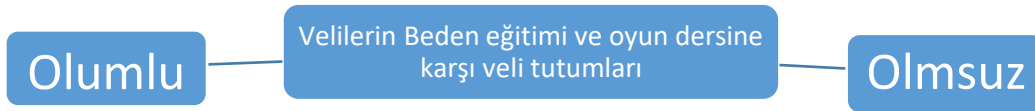
Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin saatinin arttırılmasına ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından üç farklı temaya ayrılmıştır. Bunlara ilişkin okul öncesi velilerinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

V1 “Gelişim yönünden ve aktif olma yönünden daha iyi katkı sağlar.” **M2** “Daha çok eğlenir ve öğrenirler.” **V3** “Çocuğun konsantrasyon eksikliğine veya dikkat dağınıklığını destekleyebileceğini düşünüyorum.” **M4** “Vücudu esnekleştirir.” **V5** “Çocukların beden eğitimi ve oyun dersine ilgisinin daha çok artacağını düşünüyorum.” **V6** “Çocukların diğer derslerde de daha verimli olacağını düşünüyorum.” **V7** “Bence şu an için yeterli” **V8** “Aslında denge sağlanmalıdır. Çocuklar hep çok sever, bağımsız olmayı ama haftada 4 saat olabilir.” **V9** “Enerji attıkları için konsantrasyonu çoğaltır.” **V10** “Öğrencilerin yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlar. Becerilerini geliştirir. Bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı yetişmelerinde rol oynar. Beden eğitimi dersi arttırılmalıdır öğrencilerin okulu daha çok sevmesine enerjilerini olumlu yönde harcamalarına katkı sağlar. Böylece arkadaşlarıyla daha çok kaynaşmakta ve sosyalleşmektedir.” **V11** “Çocuklarımızın daha diri sağlıklı bir vücut yapısı kafa yapısı için ve sporu sevmesi için e çok büyük katkı sağlar.” **V12** “Çocuklarımızın beden dilini ve daha fazla hareketli olurlar.” **V13** “Fiziksel gelişimine ve

bilişsel gelişimine katkı sağlar.” V14 “Olumlu daha çok seveceklerini düşünüyorum.” V15 “Okula motive edebilir.”

Katılımcıların ifadelerinde de görüldüğü gibi genel olarak beden eğitimi ve oyun dersi saatinin artırılmasında oyun çağındaki çocukların beden eğitimi ve oyun dersi ile daha fazla oyun oynayarak oyun zekâlarının artmasına, çocuğun psikomotor gelişimine bilişsel gelişimine duygusal gelişimine katkı sağlayacağı görüşüne ulaşılmıştır. Ayrıca okul öncesinde sürekli sınıf ortamında bulunan çocuklar bahçeye veya spor salonuna çıkıp enerjisini pozitif yönde eğitsel oyunlar ve fiziksel aktivitelerle harcayacağı okul öncesi dönemindeki çocuğun eğitsel oyunlarla sosyal gelişimine de artı bir katkı sağlayacağı sonucuna varılmıştır.

Beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumlarınız nedir?

Şekil 7. Beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumları

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumlarını velilerin görüşleri üzerine araştırmacılar tarafından olumlu ve olumsuz boyutu olarak ayrılmıştır. Bunlara ilişkin okul öncesi velilerinin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

V1 “Enerji artırır daha istekli diğer derslere ilgi duymasını sağlar.” **V2** “Bence olmalıdır.” **V3** “Olumlu yönde faydalı oluyor.” **V4** “Olmalı.” **V5** “İnsan bedeninin de bir eğitime ihtiyacı olduğunu düşünüyorum.” **V6** “Her zaman desteklerim.” **V7** “Özellikle beden eğitimi ve oyun çok olumlu yönde etkiliyor.” **V8** “Özgüven sağlar. Arkadaşlarıyla birbirlerini daha iyi tanır.” **V9** “Olumludur. Sadece ders değil eğlenmeleri ve enerjilerini atmaları için de fırsat verilmelidir.” **V10** “Beden eğitimi dersi nitelikli bir eğitimin ve genel eğitimin vazgeçilmez bir parçası olmakla birlikte çocukların fiziksel, zihinsel, sosyal ve ruhsal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Oyun sayesinde çocuk öğrenmeyi sever. Çocuk oyun sayesinde derse, konuya, öğretmene de bu sevgisi artmakta onlara karşı olumlu tutum ve davranışlar geliştirir.” **V11** “Tehlikeli olmadığı sürece bir karşı tutumun yoktur vücut ve zihin olarak onları çok yormamaktadır temennim.” **V12** “Yaşlarına uygun oyunlar oynanmalı.” **V13** “Çocuklar oyun çağına olduğu için daha çok oyun oynamalarını beni mutlu eder.” **V15** “Dozunda olduğu sürece ve her çocuğun aynı oranda katılıp, eğlenmesi sağlandığında faydalı olacağını düşünüyorum.”

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı tutumlarını velilerin görüşleri üzerine araştırmacılar tarafından olumlu ve olumsuz olarak değerlendirildiğinde velilerden alınan görüşlerde beden eğitimi oyun dersinin olumsuz tutum göstermedikleri tamamen olumlu tutumla yaklaştıkları kanaatine varılmıştır.

Tüm okul öncesi eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersinin zorunlu olması mıdır ve ne gibi katkılar sağlar?

Şekil 8. Tüm okul öncesi eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersinin zorunlu olması, Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin tüm eğitim kurumlarında zorunlu tutulması üzerine görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

V1 “Zorunlu olmalıdır. Çocuklarında gelişimi için iyi yönde katkı sağlar.” **V2** “Bence olmalıdır. Çocuğun gelişimi için önemli pek çok şey sağlar ruhsal bedensel yönden.” **V3** “Zorunlu olmalıdır. Çocuğa kendi yaşamı için fiziksel aktivite alışkanlığı kazandırır.” **V4** “Olmalı çocukların kaynaşması için.” **V5** “Zorunlu olmalıdır. Sağlam kafa sağlam vücutta olur.” **V6** “Kesinlikle katılıyorum. Çoğu zaman çocukların sıkıntılarını durumlarını oyun aracılığıyla öğrenebiliriz. Ve oyunla oyun esnasında çocuğa vermemiz gereken eğitimleri bu şekilde öğretebiliriz.” **V7** “Çocuğun kendisini tanınması açısından çok önemli.” **V8** Kişisel gelişimini sağlar. Hareket ve sağlık.” **V9** “Zorunlu olmalıdır.” **V10** “Zorunlu olmalıdır. Beden eğitimi dersiyile ekip ruhuna sahip olmayı sorumluluk almayı ve bunu yerine getirmeyi paylaşmayı dayanışmayı öğrenmektedir. Böylece arkadaşlarıyla daha çok kaynaşmakta ve sosyalleşmektedir.” **V11** “Tabi ki de çocuklarımızı önceden hazırlamak güzel bir şeydir. Onlara sporu oyunları sevdirmek alıştırmak için beyin ve vücut olarak onları hazırlamak onlar için geleceklere için bence çok büyük katkı sağlar diye düşünüyorum.” **V12** “Bence olmalı el ve vücut gelişimlerine katkı sağlar.” **V13** “Kesinlikle olmalı. Özellikle tek çocuk olan çocuklar için faydalı olacağını düşünüyorum. Hiç arkadaşı yok ise veya çocuğun arkadaşı binada da yok ise çevresinde de okulda arkadaşlarla birlikte nasıl oynaması gerektiğini öğrenmiş

olur.” **V14** “Olmalıdır. En başta çocuklarımızın enerjilerini bir şekilde atmasına yardımcı olur. **V15** “Okul öncesi çocuklara özellikle oyun yeri büyük ve tabii ki henüz gelişimi tamamlanmamış kaslar içinde önemli hem eğitici hem bedensel olarak faydalı olacaktır.”

Sonuç ve Öneriler

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun ne demek sorusuna karşı verdikleri cevaplara araştırmacılar dört boyutta ele almıştır; duygusal boyut, eğlence boyutu, fiziksel boyut, bilişsel boyut olarak. Şen ve Aral (2004) beden eğitimi oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olarak belirtmiştir. Ayan ve Memiş (2012) ise giderek artan nüfus, teknolojik alandaki gelişmelere bağlı olarak çeşitlenen bilgisayar oyunları ve çarpıklaşan kentleşme sonucu daralan oyun alanları gibi nedenlerden dolayı çocuklar aktif oyun ve spor etkinliklerini terk etmekte ve bu olumsuzluklar çocuklarda obezite gibi sağlık sorunlarını da beraberinde getirmekte olduğunu belirtmişlerdir. Dirim (2000) çocuğun kendini ifade etme imkânı bulduğu çocuğun yeteneklerini fark ettiği, yaratıcılığını kullandığı, dil, zihin, sosyal, bedensel, duygusal, psikomotor becerilerini geliştirdiği bir alan olarak tanımlamıştır. Katılımcıların vermiş oldukları cevaplar ile alanyazın karşılaştırıldığında çalışmamızı destekler nitelikte bilgiler bulunmaktadır.

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin sosyal yönünün çocuklar üzerindeki etkisi ile görüşleri araştırmacılar tarafından dört farklı tema ile enerji artırma etkisi, arkadaşlığa etkisi, hayal gücüne etkisi, toplumsal etkisi olarak ayrılmıştır. Sporun sosyalleşme üzerine etkisi hakkında Öcal Karaç (2019) yapmış olduğu çalışmada sosyal grupların sporcuların kendilerini kötü hissetmelerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Sırgancı ve ark., (2019) bireylerin spor faaliyetleri esnasında psikolojik ihtiyaçlarının karşılanma düzeyinin yüksek olmasının spora bağlılık düzeyini artıracığı yönünde görüş belirtmiştir. İnan ve ark. (2019) spor faaliyetlerine katılan bireylerin sosyal kaygısını ve beraberinde getirdiği olumsuz etkilerde bir azalma olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Günümüzde bireylerin çoğunluğu okulda ve evde hareketsiz kaldıklarını, boş zamanlarını ise kendilerini daha da hareketsiz kılan televizyon, bilgisayar ve cep telefonuna zaman ayırarak geçirdiklerini belirtmişlerdir (Şahin, Şahin, Yıldırım ve Kırkaya, 2019). Arkadaşlığa ve toplumsal etkisi boyutunu Kılıç ve Arslan (2018) grup içi birlik beraberliğin sosyalleşmede önemli katkılarından olduğunu belirtmektedir. Spor, insanlık tarihi ile birlikte varlığını hissettirmiş, birçok alanda hızlı bir değişime girmiş ve kendisiyle birlikte birçok alana da değişim yaşatmıştır (Yıldırım, Araç Ilgar ve Uslu, 2018). Sosyal etkileri üzerine Özdiç (2005) sporun sosyalleşme katkısı üzerinde dururken dostluk kardeşlik ile dünya barışına olumlu fayda sağlayacağına değinmiştir. Söğüt (2019) sosyalleşme sürecine beden eğitiminin etkisini çocukların yaşadığı kritik zamanların daha kolay ve

olumlu yönde atlatılabilir, kişilik gelişimlerinin olumlu tamamlanması da yardımcı olacağını belirtmiştir. Hacıcaferoğlu ve Sümer (2019) gençler üzerinde sporun sosyalleşme sorunlarının olumlu yönde gelişmesine yardımcı olacağını vurgulamışlardır. Okul ortamlarında erken yaşta başlanılan spor ve sportif etkinlik alışkanlıkların kazandırılması için, eğitim ortamlarında spor yapma imkânları salon ve malzeme gibi unsurlar zenginleştirilmeli ve sportif dal sayıları artırılması üzerinde durmuşlardır. Sonuç olarak sosyalleşme bireyin doğumdan itibaren başlayıp yaşamının sonuna kadar devam eden bir süreçtir bu bağlamda okul öncesi eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersinin erken dönemden başlamasıyla birlikte sosyalleşme açısından önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Okul öncesi velilerinin ilkokulda beden eğitimi dersinin çocukların duygusal açıdan etkisi ile ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından empati etkisi, iletişim etkisi, motive etkisi, güven etkisi şeklinde dört temaya ayrılmıştır. Güven (2017) de yardımlaşma, takım ruhu, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenme, başarıya gibi duygu durumlarının grup halinde yapılan aktivitelerle oluşacağını ayrıca okul öncesi eğitim alan çocukların beden eğitimi ve oyun dersi ile küçük yaşlarda kazanılacağını belirtmiştir. Duman (2014) hareket etkinlikleri başta fiziksel gelişim olmak üzere, çocukların bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemek gerektiğini ifade etmiştir. Güven (2005) ve Kale (2007) yapmış oldukları çalışmalarda egzersizler sayesinde çocuğun duygusal rahatlığa ulaşmasının olumlu benlik gelişimini sağlayacağını, kendi bağımsızlık duygusunun gelişeceğini eğlenceli uğraşlar bulmasının kolay olacağını belirtmiştir. Küçük ve Koç (2003) çalışmalarında çocuklar açısından sporun tek sağlık anlamına gelmediğinin kişilik gelişimine katkı sağlayacağını, gelişmiş ülkelerde sporun öneminin büyük olduğunu, erken yaşlarda spor ve beden eğitimi programlarının uygulandığını belirtmiştir. Sonuç olarak beden eğitimi ve oyun dersinin duygusal açıdan etkileri olumlu yönde olduğu düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve oyun dersinin bilişsel açıdan etkilerini araştırmacılar tarafından problem çözme, yaratıcı düşünme, keşfetme, çözüm üretme ve kodlama olarak beş temaya ayrılmıştır. Akçınlı ve ark. (2012) dikkat ve hafıza gelişimlerinin beden eğitimi derslerinde hareket ve örüntülerinin uygulanmasıyla birlikte akılda tutma, hafıza gelişimi, odaklanma olumlu yönde etkilediğini vurgulamaktadırlar. Çamlıyer (1994) 13 haftalık uygulama sonunda hareket eğitiminin eğitilebilir zekâ düzeyindeki çocukların görsel algı düzeylerinde olumlu gelişmeler olduğunu saptamıştır. Beden eğitimi ve oyun dersinin sezgi, strateji, öngörü ve problem çözme gibi üst düzey zihinsel gelişim katkılarından söz edilebilir.

Katılımcıların nitelik olarak katkı açısından beden eğitimi ve oyun dersine yönelik söylemleri üç farklı temaya ayrılmıştır. Branşlara ayırma, ders saatini arttırma, fiziksel imkânları arttırma. Şahin ve Usta (2016) çalışmalarında çocuklara okul öncesi dönemlerden itibaren spor ve sağlık bilincinin kazandırılmasının önemini ve kazanılan çoğu alışkanlıklar gibi spor yapma alışkanlığının da küçük

yaşlarda kazanılacağını belirtmişlerdir. Sunay (1998) çalışmasında okul yöneticisi ve beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersinin eğitim-öğretim açısından son derece önemli olduğunu, fiziksel, duyuşsal, bilişsel, sosyal ve kültürel gelişim yönünden birçok kazanım sağladığına ayrıca fiziksel, zihinsel duyuşsal, sosyal gelişimlerin sağlanmasında beden eğitimi ve sporun önemini vurgulamıştır. Uğur ve Yenel (2007) de yaptıkları çalışmada okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine gereken ilgiyi göstermedikleri ve eksiklikleri giderme konusunda yetersiz kaldıkları bulgusunu ortaya koymuşlardır. Taşmektepligil ve ark. (2006) çalışmalarında ise “Haftalık beden eğitimi ders süreleri öğrenci ihtiyaçları ve müfredat konuları dikkate alınarak artırılmalı, derslerin formatı seçmeli spor dersi biçimine dönüştürülerek bunların spor dallarında uzmanlığı bulunan öğretmenler tarafından verilmesi sağlanmalıdır. Okul idarelerinin sportif faaliyetlere yeterli destek vermediği ve bunun da bir sonucu olarak okullarda yeterli ders araç ve gerecine sahip olunmadığı ortaya çıkmaktadır”. Çalışmalar ve araştırmalar doğrultusunda beden eğitimi ve oyun için yöneticilerin bilinçlendirilmesi doğrultusunda beden eğitimi ve oyun dersinin okul öncesi kurumlarından itibaren branşlara ayrılarak ve ders saatlerinin artırılması ile fiziki ortamların sağlanması beden eğitimi ve oyun dersine olumlu etkiler sağlayacağı söylenebilir.

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin saatinin arttırılmasına ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından üç farklı temaya ayrılmıştır. Sağlık boyutu, motivasyon boyutu, odaklanma boyutu. Yılmaz ve Cihan (2018) çalışmalarında beden eğitimi ders saatinin yeterliği ile ilgili katılımcı görüşlerinde genel olarak yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrenciler dersin uygulama için yetersiz olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Özellikle beden eğitimi öğretmenleri ders saatinin yetersizliği, uygun alanın olmayışı ve diğer sınıflarla aynı alanda ders yapmak zorunda kalmalarının uygulamada aksaklıklar yaşanmasına neden olduğunu ileri sürmüşlerdir. Taşmektepligil ve ark. (2006) çalışmalarında ise haftalık beden eğitimi ders süreleri öğrenci ihtiyaçları ve müfredat konuları dikkate alınarak artırılması gerektiğini değinmişlerdir. Solmaz, (2006) beden eğitimi derslerinin haftada en az 4 saat olması gerekmektedir. Beden eğitimi derslerinin daha iyi bir ortamda, öğrencilerin sağlıklarını da koruyarak işlenebilmesi ve dersin daha verimli olabilmesi için okulların kendilerine ait spor salonlarının bulunması gerekir.” Karagün, (2017) beden eğitimi ve spor dersinin çocukların sosyal gelişimi için erken dönem olan okul öncesi eğitim döneminde başlanması, ilkökul öğrencileriyle çalışan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi için önerdiği 5 saat olarak ilkökul programlarında yer verilmesi, ortaokul ve lise için de farklı günlere yerleştirilen iki ayrı ders saati olarak okul programında yer alması, öğrencilerin keyifli zaman geçirmeleri, gelişimlerinin sağlıklı olması ve okula yönelik motivasyonları açısından önemlidir. Sonuç olarak beden eğitimi ders saatinin arttırılması ile çocukların gelişimi boyutlarının pozitif yönde ivmeleneceği düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve oyun dersine karşı veli tutumları incelendiğinde araştırmacılar tarafından olumlu ve olumsuz olarak iki boyutta ele alınmıştır. Güven (2017) ailelerin bakış açılarının beden

eğitimi ve spor faaliyetlerine çocuklarının katılımlarında etkili olduğunu, beden eğitimi ve sporun çocuk gelişimine önemli katkılarının farkında olan ailelerin ise çocuklarının spora katılımlarını desteklediklerini belirtmişlerdir. Özyürek ve ark. (2015) çalışmalarında çocukların okul öncesi dönemde birçok motor aktiviteleri desteklense de hareket potansiyelini keşfetmeye ve bu potansiyeli geliştirmeye, bedenleri hakkında bilgi sahibi olmaya gereksinimleri vardır. Bu konuda, öncelikle ailelere görev düşmektedir. Ailelerin çocukları için sadece okul öncesi kurumlarda hareket ihtiyaçlarını karşılayabileceklerini düşünmemeleri ve çocukları için hareket sınırlılıklarının kaldırıldığı rahat ve özgürce spor yapabilecekleri ortamlarda bulundurmaları önerilmişleridir. Olumlu boyutunda literatür incelendiğinde birçok çalışma bulunurken beden eğitimi ve oyun dersinin olumsuz boyutuna rastlanmamıştır. Genel olarak velilerin olumlu görüşleri doğrultusunda beden eğitimi ve oyun derslerinin faydalarının bilincinde olduklarının kanısına varılmıştır. Bu bilincin daha fazla oturması için beden eğitimi ve oyun ile ilgili çalışmalar artırılmalı, e-ortamlar veya kitle iletişim araçları ile daha fazla bilgilendirme sunulmasının kanısına varılmıştır.

Okul öncesi velilerinin beden eğitimi ve oyun dersinin tüm eğitim kurumlarında zorunlu tutulması üzerine görüşlerine araştırmacılar tarafından tek boyut olarak; “kesinlikle olmalı” belirlenmiştir. Özer ve Özer (2012) çalışmalarında insanın temel ihtiyaçlarının doğuştan var olduğu gibi sporda bu ihtiyaçlardan olduğunu belirterek, okul öncesi eğitim kurumlarının temel hareket ve özelleştirilmiş hareketlerin geliştirilmesinde aynı zamanda okul öncesinde uzmanlaştıkları için ve ileriki yaşam çerçevesinde spora, dansa, oyuna, rahatlıkla aktarabileceklerini bildirmişlerdir. Yavuz ve Özyürek, (2018) özellikle okul öncesi eğitim kurumlarında, çocukların hareket gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla etkinlikler planlanıp uygulanabilir. Beden eğitimi ve spor etkinliklerini yürütmede öğretmenleri yeterli kılmak için hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir veya beden eğitimi alan öğretmenlerinden destek alınabilir. Akın (2018) çalışmasında ailelerin, temel hareket beceri gelişim fırsatını çocuklarının elinden alma diğer bir nedeni çevresel tehlikelerin ciddi anlamda artış göstermesidir.

Sonuç olarak çocukların eğitim ile tanıştığı ve tüm gelişimsel özelliklerinin başlangıcı olarak bilinen dönem okul öncesi eğitimdir. Okul öncesi yaş grubunun özellikleri dikkate alındığında, özel öğretim yöntemleri de dikkate alınarak gerekli eğitim programı düzenlenmelerinin yapılması ve okul öncesi tüm eğitim kurumlarında beden eğitimi ve oyun dersi zorunlu olarak sunulması gerektiği, bu programın alanında uzman olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akçınlı Yurdakul N, Çamlıyer H, Çamlıyer H, Karabulut H, ve Soytürk M, (2012). Sekiz yaş grubu çocuklarda hareket eğitiminin dikkat ve hafıza gelişimine etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1): 103-108
- Akın, S. (2018). *Okul öncesi 60-72 aylık çocukların temel motor beceri gelişiminde eğitsel oyunların etkisi*. Doktora Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Arkoç, S.A. (2001). *Sosyal Psikoloji*. 2. Baskı, İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım,
- Ayan, S., ve Memiş, U.A.; (2012). İlköğretim 4-5. sınıf öğrencilerinin oyun ve spor tercihleri, *UHBAB Dergisi*, , 2,: 37-45.
- Creswell, J.W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri* (2. Baskı) (Çev. Edt. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çamlıyer, H. (1994). *Eğitilebilir zekâ düzeyindeki çocuklarda hareket eğitiminin algısal gelişim düzeylerine etkileri*. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 30-32, 44-46.
- Çamlıyer, H. ve Çamlıyer, H. (2001). *Eğitim Büyünlüğü İçince Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*, 4. Baskı. Manisa: Emek Matbacılık San. Tic. Ltd. Şti. Department of Education and Early Child Development.
- Dirim, A. (2000). *İlköğretim Okulları İçin Çocuk Oyunları*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Gallaue, D.L. (1975). *Motor Development and Movement Experiences for Young Children*. John Wiley & Sons, Inc: New York,
- Güllü, M., Cengiz, Ş.Ş., Öztaşyonar, Y. ve Kaplan, B. (2016). Ortaokul öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Şanlıurfa ili örneği). *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 49-61.
- Günsel, A.M. (2004). *İlköğretimde Beden Eğitimi ve Uygulamaları*, Ankara : Anı Yayıncılık,
- Güven, B. (2017). “Bana Oyunla Öğret”: Okul öncesi eğitimde oyun ve beden eğitimi. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2(1), 97-109.
- Güven, N.M. (2005). *Okul Öncesi ve İlköğretimde Beden Eğitimi* (4.baskı), Ankara: Kök Yayıncılık.
- Hacıcaferoğlu S., ve Sümer H. (2019). Okul spor faaliyetlerinin sporcu öğrencilerin sosyalleşmelerine yönelik katkısını bazı değişkenlere göre incelenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies*. 5(2), 704-716.
- Hazar, M. , (1997). *Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim*. Ankara: Saray Matbası,
- İnan, M., İnan., S.A., Varol, Y.K., Çolakoğlu F.F. ve Çolakoğlu T. (2018). Ergenlerin Sosyal Görünüş Kaygılarının Beden Eğitimi Dersine Yönelik Sürekli Kaygı Düzeyleri Üzerindeki Etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 12(3), 258-265.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum Algı İletişim*. Ankara: V Yayınları,
- Kale, R (2007). *İlköğretimde Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Karagün E, (2017). Aktif çalışan öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi hakkındaki görüşleri: İzmit Örneği, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 13.
- Kerlinger, F.N. & Lee, H.B. (1999). *Foundations Of Behavioral Research*. New York: Harcourt College Publishers
- Kılıç M, ve Arslan A. (2018). Parçalanmış aileye mensup lise öğrencilerinin sosyalleşmesinde sporun etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 17(66), 505-517.
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. Emerald Group Publishing Limited.
- Koç, H. ve Tekin, A. (2011) Beden eğitimi derslerinin çocuklarda seçilmiş motorik özellikler üzerine etkisi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8. (Özel).
- Koç, Ş. ve Çobanoğlu, Y. (1994). *İlköğretimde Beden Eğitimi Derslerinin Uygulamasında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine İlişkin Bir Araştırma*. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu II.Ulusal Sempozyum Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 369-380.
- Koçak, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: bir ölçek geliştirme çalışması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 59-69.

- Kotan Ç., ve Yaman Ç. (2009). İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi (Sakarla ili örneği), *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 49-58.
- Küçük V. ve Koç H. (2003). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9, 211-221.
- Larson C. A. (1970). *Curriculum Foundation and Standarts for Physical Education*, Englewood Cliffs, New Jersey,
- Mertens, D.M. (2014). *Research and Evaluation in Education And Psychology: Integrating Diversity With Quantitative, Qualitative, And Mixed Methods*. New York: Sage.
- Öcal Karaç Y. (2019). *Spor Bilimleri Alanında Araştırma Makaleleri*. Gece Akademi Yayıncılık. Ankara.
- Özdiñ, Ö. (2005). Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 3(2), 77-84.
- Özer, D.S, ve Özer K, (2012). *Çocuklarda motor gelişim* (7.baskı), Ankara: Nobel Yayınları
- Özyürek, A., Özkan, İ., Begde, Z., ve Yavuz, N. F. (2015). Okul öncesi dönemde beden eğitimi ve spor. *International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS)*, 3, 479-488.
- Rose, P., Beeby, J. and Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*. 21(6), 1123-1129.
- Sırgancı, G., Ilgar A. E., Cihan, B. B. (2019). Spora Bağlılık Ölçeği 'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 7(17), 171-182.
- Sherif, M. & Şerif, C.W.(1996). Sosyal psikolojiye giriş II, Çeviren : Atakay, M. Yılmaz, A. İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Smith, J.A. & Eatough, V. (2006) *Interpretative phenomenological analysis* In G. Breakwell, C. Fife-Schaw, S. Hammond, & J.A. Smith (Eds.). *Research Methods in Psychology*, (3rd ed.). London: Sage.
- Solmaz A., (2006). *Milli Eğitim Bünyesindeki Okullarda Beden Eğitimi Derslerinin İşlevsel Durumu*. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Söğüt B. (2019). *Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının sosyalleşme üzerine etkisinin incelenmesi*. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Kayseri.
- Sunay, H. (1998). Spor Eğitim Altyapısında Beden Eğitimi Öğretmeni Ve Antrenörün Önemi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 43-50.
- Şahin, S., Şahin, S., Yıldırım, D. & İzzet Kırkaya (2019). Evaluation of body composition and quality of life of university students. *Asian Journal of Education and Training*, 5(3), 454-458.
- Şahin, F. T., ve Usta, S. Y. (2016). Okul öncesi dönemde bir uygulama örneği: spor ve spor dalları. *International Journal of Sport Culture and Science*, 4(Special Issue 1), 200-213.
- Şen, M. Y., ve Aral, N. T. D. (2004) *Anaokuluna Devam Eden Altı Yaş Çocukların Motor Gelişimlerine Beden Eğitimi Çalışmalarının Etkisinin İncelenmesi* (Doctoral Dissertation, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Ev Ekonomisi Anabilim Dalı (Çocuk Gelişimi)).
- Taşmektepligil Y, Yılmaz Ç, İmamoğlu O, ve Kılıçgil E, (2006). İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleştirme düzeyi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4) 139-147
- Tepeli K. (2010). *Motor (hareket) gelişim*, (Ed.:E Deniz) *Erken Çocukluk Döneminde Gelişim* (2. Baskı), Ankara : Maya Akademi.
- Topkaya, İ. (2004). *Oyun ve Beden Eğitiminin Eğitsel Temelleri*. İstanbul :Hayat Yayınları, 19.
- Uğur, A. O., ve Yenel, F. (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımları ve karşılaştıkları sorunlar üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 149-173.
- Yavuz, N. F., ve Özyürek, A. (2018). Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin okul öncesi dönem çocuklarının hareket becerileri üzerine etkisi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 40-50.
- Yıldırım, M., Araç Ilgar, E. ve Uslu, S. (2018). Lise öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi, *Turkish Studies*, 13(11), 1711-1727.

Yılmaz A ve Cihan H, (2018) Okul yöneticisi, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri: nitel bir çalışma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(1), 9-24.